

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

Neurocirurgia

Guia Unitat Docent

GUIA UNITAT DOCENT NEUROCIRURGIA

Cap Unitat Docent: Dr. Marcel García Bach

Tutors: Dra. Eva Cardona

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data : 2016

Índice

1. Carta de benvinguda	4
2. Presentació de l'activitat de formació especialitzada en neurocirurgia	5
3. Descripció del servei.....	6
4. Organització del servei	7
5. Activitat assistencial	7
6. Activitat docent	7
7. Activitat d'investigació	8
8. Pla de rotacions	8

1. Carta de benvinguda

Benvingut/da al Servei de Neurocirurgia,

Volem agrair-te que hakis considerat el nostre hospital per formar-te com a especialista en Neurocirurgia. El nostre servei té una extensa àrea de referència amb una important càrrega assistencial, ideal per tenir accés a tot el ventall de processos que integren l'especialitat.

La teva formació com a resident dependrà en gran part de la teva actitud i el teu esforç personal. Els membres del Servei de Neurocirurgia volem donar-te la benvinguda amb el nostre compromís de dedicació i actitud proactiva per ajudar-te en l'adquisició dels coneixements i habilitats pròpies de l'especialitat, amb l'objectiu que assoleixis una sòlida base des de la qual desenvolupar-te com a especialista, tenint present ja des del començament la necessitat d'actualització contínua al llarg de tota la teva vida professional.

Cordialment,

Dr. Marcel García Bach
Cap del Servei de Neurocirurgia

Dra. Eva Cardona
Tutora de residents

2. Presentació de l'activitat de formació especialitzada en neurocirurgia

El Servei de Neurocirurgia de l'Hospital Universitari Mútua Terrassa (HUMT) té acreditada la docència de l'especialitat des de l'any 2006. D'aleshores ençà, s'hi han format (o estan en període formatiu) vuit generacions de neurocirurgians. En els últims anys, la nostra política ha estat la de convocar places de residents en anys alterns, ja que considerem que, d'aquesta manera, podem assegurar una millor formació i, sobretot, perquè això ens permet multiplicar el nombre d'intervencions quirúrgiques (practicades pels nostres residents o amb assistència seva).

El nostre servei té la peculiaritat d'oferir assistència en dos hospitals de tercer nivell: el mateix HUMT, que és el centre principal, on es concentra la major part de l'activitat i on es fan de manera exclusiva la neurocirurgia espinal, la funcional i la de base de crani endoscòpica; i l'Hospital Parc Taulí (HPT), on, a més de neurocirurgia general, s'han desenvolupat les àrees específiques de neurocirurgia vascular, cirurgia craniofacial i neurocirurgia pediàtrica.

Aquesta sectorització permet assolir pràctiques altament tecnificades i capdavanteres en les diferents àrees, així com incrementar substancialment la cartera de serveis que oferim i, en conseqüència, l'activitat assistencial. Tot això garanteix una formació completa i d'alta qualitat als nostres residents, la qual cosa els permet assumir àmpliament el nombre d'intervencions quirúrgiques mínimes requerides en finalitzar la seva formació.

De fet, som el segon centre de Catalunya en neurocirurgia tumoral i vascular i el tercer en neurocirurgia pediàtrica.

Disposem d'una mitjana de 8 quiròfans setmanals, repartits entre els dos centres, i fem uns 750 procediments anuals.

Dins del nostre programa de formació incloem, a més de les rotacions del programa general de formació de l'especialitat establert per la Comissió Nacional i la Societat Espanyola de Neurocirurgia (SENEC), altres activitats que complementen l'adquisició de competències dels futurs neurocirurgians:

- Hi ha la possibilitat de fer rotacions externes a centres estrangers reconeguts per la seva excel·lència en diferents àrees. Així, disposem d'acords amb:
  - Pittsburgh
    - University of Pittsburgh Medical Center (UPMC)
  - San Francisco
    - Universitat de Califòrnia, San Francisco (UCSF)
  - Nova York
    - Mount Sinai Hospital
    - New York Presbyterian Hospital

- Sao Paulo
    - Laboratori d'Anatomia Neuroquirúrgica de la Universitat de Sao Paulo. Prof. Evandro de Oliveira
  - Montpellier
    - CHU Montpellier. Prof. Hugues Duffau
-
- Es proposa al resident que faci durant la seva formació un treball prospectiu de recerca clínica en una àrea del seu interès que li permeti aprofundir en aspectes concrets i suposi un valor afegit per a la seva formació curricular: protocols de *brain mapping* per a lesions en àrees eloqüents, protocols d'hidrocefàlia crònica de l'adult, inclusió (com a coresponsable) en estudis multicèntrics internacionals, etc.
  - Tot i que som conscients del caràcter fonamentalment assistencial que correspon a una especialitat quirúrgica, donem suport i acompanyament als nostres residents en la seva formació científica demanant la participació mínima en un congrés de neurocirurgia a l'any i la publicació d'un article.
  - Tenim un calendari de sessions que s'elabora conjuntament amb els residents per tal de permetre'ls tractar aspectes que ells mateixos considerin prioritaris per afermar el seu procés d'autoaprenentatge.

Considerem que oferim una formació de qualitat i així ho demostra el grau de competència assolit pels nostres residents, que constitueixen per a nosaltres un motiu de gran satisfacció i que ens animen a continuar amb el nostre programa de residència i a millorar-lo.

3. Descripció del servei

El Servei de Neurocirurgia està ubicat a la planta 10 de l'hospital i consta d'un nombre variable de llits d'hospitalització en aquesta planta i, en menor grau, a d'altres; així mateix, hi ha malalts a la Unitat de Cures Intensives i Semiintensives. L'activitat quirúrgica és diària i es fa al quiròfan 2 de la planta 3. A l'edifici annex a l'hospital s'atén els malalts de consulta externa diàriament. A l'Hospital Parc Taulí de Sabadell es fa activitat d'hospitalització quirúrgica amb 2-3 quiròfans setmanals i de consulta externa, predominantment de patologia vascular, tumoral, traumatisme cranioencefàlic i pediatria.

4. Organització del servei

El Servei de Neurocirurgia està format per:

- Cap de servei: Dr. M. García Bach
- Metges adjunts: Dr. J. L. Maestro de León, Dra. E. Cardona (HPT), Dr. R. Lastra, Dr. E. Casajuana, Dr. I. Cardiel, Dra. M. Romero i Dr. C. Alarcón
- Metges residents: Dra. G. Tresserras, Dra. P. Álvarez i Dra. M. Buxeda

5. Activitat assistencial

L'activitat assistencial del Servei de Neurocirurgia en xifres és la següent:

	2012	2013	2014
Altes	723	781	815
Estada mitjana (dies)	8,6	8,3	7,4
Mortalitat	3,13%	4,5%	2,31%
Cirurgies	683	715	768
Consultes externes	3.802	4.071	4.453

6. Activitat docent

Al Servei de Neurocirurgia es fan les sessions següents:

- Sessions clíniques del servei
- Sessions conjuntes amb Endocrinologia, Neuroradiologia, Neurologia i Anatomia Patològica
- Comitè de neurooncologia (HUMT i HPT)
- Sessions bibliogràfiques
- Sessions hospitalàries amb l'HPT (Vascular i Pediatria)
- Sessions monogràfiques i seminaris
- Presentació i discussió de projectes de recerca, presentacions a congressos i articles pendents de publicació

7. Activitat d'investigació

Dins de la neurocirurgia funcional, el Servei de Neurocirurgia forma part del grup d'estudi i tractament de distonies i espasticitat, i desenvolupa tant tècniques d'estimulació del sistema nerviós central com d'infusió de fàrmacs intratecals. És centre de referència de psicocirurgia per a Catalunya, camp en el qual està introduïda l'estimulació cerebral profunda. En la cirurgia del dolor s'ha acumulat una gran experiència en estimulació medul·lar, bombes de morfina i altres procediments neuroquirúrgics. S'està fent un estudi pioner en l'estimulació aplicada a la neuràlgia facial atípica i el dolor facial neuropàtic. I cal destacar així mateix el tractament de la cefalea arraïmada (*cluster headache*) mitjançant l'estimulació dels nervis occipitals.

Pel que fa a la cirurgia de la base del crani, després d'una extensa experiència en procediments microquirúrgics s'ha iniciat un actiu programa de cirurgia endoscòpica endonasal juntament amb el Servei d'Otorinolaringologia.

La cirurgia de la columna s'ha reorientat cap a les tècniques mínimament invasives i la toracoscòpia aplicada a la patologia dorsal.

La neurooncologia, patologia més abundant al nostre servei, es registra de manera prospectiva per a la revisió dels protocols assistencials.

8. Pla de rotacions

Amb l'objectiu que els especialistes en Neurocirurgia adquireixin els coneixements i aptituds necessàries per a la seva formació, el programa dels residents està format per activitat assistencial i, de forma paral·lela i constant, activitat docent i de recerca:

R1. Resident de primer any

Rotació per:

- Neurologia (2 mesos)
- Neuroradiologia (2 mesos)
- Medicina Intensiva (2 mesos)
- Anatomia Patològica (1 mes)

R2 a R5. Residents de segon a cinquè any

Rotació per:

- Neurocirurgia Pediàtrica (3 mesos) (opcional: 2-3 mesos)
- Radiocirurgia (1 mes)
- Neuroradiologia Intervencionista (1 mes)

Durant R4 i R5

Possibilitats de realitzar una rotació externa a un centre de referència estranger.